

ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ

КАФЕДРА ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПСИХОЛОГІЯ

Галузь знань 07 Управління і адміністрування

спеціальність – 073 Менеджмент

241 Готельно-ресторанна справа

Факультет : "Туризму»

Львів – 2017 рік

Робоча програма з дисципліни «**Психологія**» для підготовки студентів у галузі знань 07 Управління і адміністрування, спеціальностей 073-Менеджмент, 241 – Готельно-ресторанна справа.

Розробник:

Старший викладач, кандидат педагогічних наук Матвійчук Т.Ф.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри педагогіки та психології

Протокол від № 1, від “31” серпня 2017 року

Завідувач кафедри
педагогіки та психології
доцент, кандидат педагогічних наук _____

Соловйов В.Ф.

1.Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань – 07 «Управління і адміністрування»	Нормативна	
Модулів – 3	Спеціальність 073 Менеджмент 241 Готельно-ресторанна справа	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 3		1	
Загальна кількість годин - 90		Семестр	
	1	1,2	
Тижневих годин: - для денної форми навчання згідно графіку проходження навчальних дисциплін; - для заочної форми навчання згідно графіку проведення сесій.	Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр	Лекції	
		14 год.	10
		Практичні, семінарські	
		год.	
		Лабораторні	
		16 год.	4
		Самостійна робота	
		60 год.	76
Індивідуальні завдання:			
		год.	
		Вид контролю: екзамен	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою курсу «Психологія» є створення загальнотеоретичної бази (оволодіння загально психологічним інструментарієм) для успішного вивчення подальших теоретичних, практичних і прикладних навчальних курсів психолого-педагогічного циклу. Навчальна дисципліна «Психологія» знайомить студентів з системою психологічних понять, що відображають психічну реальність (психіка, свідомість, діяльність, особистість); особливостями психічного відображення людиною навколишньої дійсності у пізнавальних, емоційних та вольових процесах; психології спілкування і діяльності, що розкривають закономірності взаємодії людей в групі та колективі, в процесі індивідуальної та групової взаємодії.

Завданням курсу «Психологія» є озброєння студентів - майбутніх фахівців галузі туризму такими здобутками сучасної психологічної науки, які б сприяли їх професійному становленню, а також самоактуалізації та самореалізації:

- сприяти формуванню позитивних якостей особистості студента, розширенню його світогляду, впевненості та свідомості;
- озброїти студента основами психологічних знань – методологічних принципів психології, категоріального і понятійного апарату, закономірностей психічних явищ;
- забезпечити спеціальну психологічну освіту майбутніх фахівців галузі туризмознавства шляхом збагачення їх знаннями закономірностей проявів та розвитку психіки у специфічних умовах туристичної діяльності;
- сприяти формуванню у студентів вмінь та навичок застосовувати отримані теоретичні знання у майбутній практичній діяльності.

Вивчення курсу передбачає засвоєння студентами наступних **знань**:

- основні психологічні поняття;
- дослідницькі методи психології;
- психічні процеси, стани і властивості людини;

- характеристики людської особистості та їхній прояв у різних видах діяльності;
- індивідуально-психологічні якості та властивості особистості.

На основі цих знань у студентів повинні бути сформовані наступні **уміння:**

- вільно та осмислено використовувати термінологічний апарат психології;
- застосовувати у практичній діяльності основні методи дослідження психології (спостереження, опитування й експеримент);
- уміти визначати (діагностувати) характеристики та особливості прояву різних психічних процесів, станів і властивостей людини залежно від ситуації та обставин;
- розрізняти індивідуально-психологічні якості та властивості, а також характеристики людської особистості у цілому, з метою найефективнішої взаємодії в різних видах діяльності.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Вступ до психології

Тема 1. Предмет психології, її задачі.

Тема 2. Психологічна характеристика особистості.

Тема 3. Психічні стани особистості.

Змістовий модуль 2. Психічні процеси

Тема 4. Психічні процеси (відчуття, сприймання, пам'ять, мислення, уява, емоції і почуття, воля, увага).

Змістовий модуль 3. Психологія спілкуванні і діяльності.

Тема 5. Психологічні закономірності спілкування і взаємодії людей.

Тема 6. Психологія міжособистісного спілкування. Особистість у групі.

4. Структура навчальної дисципліни

	Кількість годин	
	Денна форма	Заочна форма

Назви змістовних модулів і тем	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Вступ до психології												
Тема 1. Предмет психології, її задачі.	14	2		2		10	11	1				10
Тема 2. Психологічна характеристика особистості.	14	2		2		10	12	1		1		10
Тема 3. Психічні стани особистості	14	2		2		10	14	2				12
Разом за змістовим модулем 1	42	6		6		30	37	4		1		32
Змістовний модуль 2. Психічні процеси												
Тема 4. Психічні процеси.	20	4		6		10	18	4		2		12
Разом за змістовим модулем 2	20	4		6		10	18	4		2		12
Змістовний модуль 3. Психологія спілкування і діяльності												
Тема 5. Психологічні закономірності спілкування і взаємодії людей.	14	2		2		10	18	1		1		16
Тема 6. Психологія міжособистісного спілкування. Особистість у групі.	14	2		2		10	17	1				16
Разом за змістовим модулем 3.	28	4		4		20	35	2		1		32
Разом	90	14		16		60	90	10		4		76

5. Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Предмет психології, її задачі.	2	1
2	Психологічна характеристика особистості.	2	1
3	Психічні стани особистості	2	2
4	Психічні процеси	4	4
5	Психологічні закономірності спілкування і взаємодії людей.	2	1
6	Психологія міжособистісного спілкування. Особистість у групі.	2	1

6. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денн а	заочн а
1	Предмет психології, її задачі.	2	
2	Психологічна характеристика особистості.	2	1
3	Психічні стани особистості	2	
4	Психічні процеси	6	2
5	Психологічні закономірності спілкування і взаємодії людей.	2	1
6	Психологія міжособистісного спілкування. Особистість у групі.	2	

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денн а	заочн а
1	Предмет психології, її задачі.	10	10
2	Психологічна характеристика особистості.	10	10
3	Психічні стани особистості	10	12
4	Психічні процеси	10	12
5	Психологічні закономірності спілкування і взаємодії людей.	10	15
6	Психологія міжособистісного спілкування. Особистість у групі.	10	15

8. Індивідуальні завдання

1. Зв'язок сучасної педагогічної практики з проблемами і питаннями, що розробляються в різних галузях психологічної науки.
2. Проблема біологічного і соціального в розвитку психіки і поведінки людини.
3. Основні етапи еволюції людини у зв'язку з її психічним, соціальним і культурним розвитком.
4. Спільна трудова діяльність як головний чинник формування свідомої людської психіки.
5. Моделювання як метод психологічного дослідження та його види.
6. Особливості використання методу самоспостереження та самозвіту.
7. Психофізіологічні механізми формування відчуттів.
8. Зміна чутливості аналізаторів та її причини.
9. Спільне та відмінне у сприйняттях та відчуттях у життєдіяльності людини.
10. Зв'язок сприймання та моторики людини. Активний характер відчуттів і сприймань у взаємодії людини із середовищем.
11. Фактори, що впливають на розвиток пам'яті.
12. Особистість, пам'ять і мотивація.
13. Проблема генетичного зв'язку мислення і мовлення. Мовлення як матеріальна основа мислення.
14. Альтернативні підходи до розвитку мислення.
15. Особистісні властивості творчої людини: проблеми і шляхи розвитку творчого мислення.
16. Концепції розвитку мислення в онтогенезі.
17. Роль уяви в житті та професійній діяльності людини.
18. Становлення творчої професійної діяльності, співвідношення творчості і професіоналізму.
19. Психологічні особливості спільної творчої діяльності.
20. Уява та індивідуальна творчість.
21. Вплив уяви на стан організму.

- 22.Зв'язок емоцій і почуттів з потребами людини.
- 23.Роль емоцій і почуттів у сфері людських взаємин.
- 24.Вплив органічних станів людини на її емоції та почуття.
- 25.Значення волі в організації діяльності і спілкування людини.
- 26.Проблема взаємозв'язку високого рівня свідомості та «сили волі» особистості.
- 27.Вікові та індивідуальні особливості уваги.
- 28.Основні підходи до класифікації мотивів діяльності.
- 29.Порівняльна характеристика процесуальної та особистісної саморегуляції.
- 30.Активність і саморегуляція як стрижневі характеристики діяльності і поведінки особистості.
- 31.Характерні риси гри як одного з видів діяльності.
- 32.Характерні риси навчання як виду діяльності.
- 33.Умови взаємного переходу гри і праці в навчання і навпаки.
- 34.Відмінності між мовою і мовленням.
- 35.Специфіка гносеологічного, семантичного, лінгвістичного і психологічного аспектів, проблеми мови і мовлення.
- 36.Соціальні еталони та стереотипи як стабілізуючі фактори психіки.
- 37.Роль міжособистісних стосунків у функціонуванні групи.
- 38.Спільна діяльність як взаємодія.
- 39.Група і її роль у розвитку людини як особистості.
- 40.Психологічні особливості та властивості типів темпераменту (холерик, сангвінік, флегматик, меланхолік).
- 41.Вплив типу темпераменту на формування екстравертованих чи інтровертованих поведінкових характеристик людини.
- 42.Вплив темпераменту на індивідуальний стиль та ефективність діяльності.
- 43.Вплив темпераменту на формування рис характеру особистості.
- 44.Сенситивний період для становлення і розвитку позитивних рис характеру.
- 45.Екстравертованість та інтровертованість як прояв певних рис характеру.

46. Психофізіологічні та соціальні проблеми профілактики та корекції негативних рис характеру особистості.

9. Методи навчання

Лекції: проблемні і інтерактивні.

Лабораторні заняття: ділові ігри, рольові ігри, науково-дослідні обстеження, практичні роботи.

10. Методи контролю

В процесі вивчення дисципліни «Психологія» здійснюється *поточний* контроль у вигляді опитування, оцінки виконання тестових методик, участі студентів в розробці психолого-педагогічних рекомендацій.

Тематичний контроль проводиться за допомогою виконання спеціально розроблених тестів за темами кожного змістовного модуля.

Підсумковий контроль (екзамен) проводиться в усній формі за спеціально розробленими екзаменаційними білетами.

11. Розподіл балів, які отримують студенти

При здачі екзамену

Поточне тестування та самостійна робота, екзамен						Підсумковий тест (екзамен)	Сума
Змістовий модуль №1		Змістовий модуль № 2		Змістовий модуль № 3			
T1	T2	T3	T4	T5	T6		
4	4	4	10	14	14	50	100

T1, T2 ... T6 – теми змістових модулів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену	для заліку
90 – 100	<i>A</i>	відмінно	зараховано
82-89	<i>B</i>	добре	
74-81	<i>C</i>		
64-73	<i>D</i>	задовільно	
60-63	<i>E</i>		

35-59	F_X	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

За результатами всіх набраних балів кожному студентові виставляється кількість балів від 0 до 100, оцінка за чотирибальною національною шкалою і за шкалою ECTS.

При здачі іспиту студент отримає позитивну оцінку, якщо він набрав 18 і більше балів, в подальшому він складе іспит в усній формі за білетом, який вбирає в себе два питання і додатково набирає від 0 до 50 балів. За результатами складання іспиту виводиться підсумкова оцінка шляхом додавання отриманих балів упродовж семестру та оцінки на іспиті.

11. Методичне забезпечення

11.1. Тексти лекцій.

11.2. Плани та методичні рекомендації до лабораторних занять.

11.3. Набір психологічних тестів та методики.

11.4. Теми для самостійної роботи.

Рекомендована література

Базова

1. Абульханова-Славская К. А. Деятельность и психология личности. - М.: Наука, 1980. - 334 с.
2. Андреева О. А. Техника тренировки памяти. — Екатеринбург, 1992.
3. Асмолов А. Г. Психология личности. Принципы общепсихологического анализа: Учебник. — М.: МГУ 1990.
4. Богданова Т. Е, Корнилова Т. В. Диагностика познавательной сферы ребенка. — К., 1997.
5. Веккер Л. М. Психические процессы. — В 3-х т. — Л., 1974-1981.

6. Выготский Л. С. История развития высших психических функций // Собр. сочин. : В 6 т. - М.: Педагогика, 1983. - Т. 3. - 328 с.
7. Выготский Л. С. Проблемы развития психики. Собрание сочинений. — М.: Педагогика, 1983. — Том 3.
8. Выготский Л. С. психология. М.: изд-во Эксмо-Пресс, 2000. — 1008 с. (Серия «Мир психологам»).
9. Гамезо М. В., Домашенко И. А. Атлас по психологии: Учеб. пособие. - М., 1986.
10. Гениями не рождаются. Общество и способности человека. — М., 1989.
11. Данилов Н. Н., Крылова А. Л. Физиология высшей нервной деятельности. — Ростов на Дону: Феникс ,2001. — 480 с.
12. Дружинин В.Н. Психология общих способностей. — С-Пб.: Изд-во «Питер-Ком», 1999. - 368 с.
13. Долинська Л. В, Гоголь О. В., Зінченко Л. М. Педагогічне мовлення. — К, 1996.
14. Скрипченко О., Долинська Л., Огороднійчук З. та ін. Загальна психологія: Курс лекцій. — К., 1997.
15. Скрипченко О., Долинська Л., Огороднійчук З. та ін. Загальна психологія: Навч. посіб. — К.: «А.П.Н.», 1999 — с. 463.
16. Загальна психологія: практикум / Укладач З. В. Огороднійчук. — К, - 2004. - 195с.
17. Заика Е. В. Экспериментальная психология памяти: основные методики и результаты исследований. — Х., 1992.
18. Занюк С. Психологія мотивації та емоцій. — Луцьк, 1997.
19. Иванов Е. Ф. Психология мышления и памяти: Учеб. пособ. — Х.: ХГУ, 1990.
20. Изард К. Эмоции человека. — М., 1980.
21. Ильин П. М. Психология воли. - С.-П., 2000.
22. Каган М. С. Мир общения. — М.: Политиздат, 1988. — 319 с.
23. Левитов Н. Д. Психология характера. — М., 1969.
24. Леонтьев А. Н. Проблемы развития психики. — Л., 1968.
25. Леонтьев Д. А. Очерк психологии личности. — М., 1997.
26. Ломов Б. Ф. Проблема общения в психологии. — М.: Наука, 1981.
27. Лурия А. Р. Об историческом развитии познавательных процессов. - М.: Наука, 1974. - 172 с.
28. Лурия А. Р. Язык и сознание. - М.: Изд-во МГУ, 1979. — 319 с.
29. М'ясоїд П. А. Загальна психологія. Навч. посіб. — К.: Вища школа. — 276 с.
30. Максименко С. Д. Психологія в соціальній та педагогічній практиці: методологія, методи, програми, процедури. — К., 1998.
31. Мерлин В. С. Структура личности: характер, способности, самосознание: Учебное пособие к спецкурсу «Основы психологии личности». — Пермь, 1990.
32. Небылицын В. Д. Темперамент/ Психология индивидуальных различий: Тексты. — М., 1982.
33. Немов Р. С. Психология. Общие основы психологии. — Кн. 1. — М.: Просвещение. Владос, 1994. — 576 с.
34. Немов Р. С. Психология. Психодиагностика. — Кн. 3. — М., 1993.

35. Обозов Н. Н. Психология межличностных отношений. — К., 1990.
36. Общая психология. Учебник для студентов пединститутков / Под ред. А. В. Петровского. — 3-е изд., перераб. и доп. — М.: Просвещение, 1986.
37. Основи психології .: Підручник /За заг. ред. О. В. Киричука, В. А. Роменця. - 4-е вид., стереотип. — К.: Либідь, 1999. — 632 с.
38. Петровский А. В. Личность. Деятельность. Коллектив. — М.: Политиздат, 1982. — 254 с.
39. Платонов К. К. Структура и развитие личности. — М., 1986.
40. Болтівець С. І., Бастун Н. А., Васьківська С. В. та ін. Практична психологія. Методи вивчення особистості. — Вип. І. — Суми: «Мрія», 1992.
41. Психологія. Підручник /За ред. Ю. Л. Трофімова. — К.: Либідь, 1999.- 558 с.
42. Рубинштейн С. Л. Основы общей психологии. — СПб: Изд-во «Питер», 2000. — 712 с. (Серия «Мастера психологии»).
43. Рубинштейн С. Л. Основы общей психологии. —С.-П., 1999. —420 с.
44. Сидоренко Е.В. Методы математической обработки в психологии. - СПб, - М, 1996.
45. Симонов В. П., Ершов П. М. Темперамент, характер, личность. — М., 1984.
46. Симонов П. В. Потребностно-информационная теория эмоций // Вопросы психологии. — 1982. — №6.
47. Способности и одаренность в детские годы. — М.,1984.
48. Фрейд З. Психология бессознательного: сборник произведений. - М.: 1989.
49. Хрестоматия по истории психологии /Под ред. П. Я. Гальперина, А. П. Жадан. - М.: МГУ, 1980.
50. Хьел Л., Зиглер А. Теории личности. — Москва-Харьков-Минск, 1999.
51. Шабанов П. Д., Бородкина Ю. С. Нарушения памяти и их коррекция. - Л.: 1989.
52. Шостак В. І. Природа наших відчуттів. — К., 1989.
53. Юсупов И. М. Психология взаимопонимания. — Казань, 1991.

2. Додаткова література

1. Айзенк Г. Ю. Проверьте свои интеллектуальные способности. — Рига, 1992.
2. Ананьев Б. Г, Палей И. М. О психологической структуре личности // Проблемы личности. - М.: Наука, 1970. - с. 39-50.
3. Берне Р. Развитие «Я-концепции» и воспитание. — М.: Прогресс, 1986.
4. Бехтерев В. М. Данные эксперимента в области коллективной рефлексологии // Новое в рефлексологии и физиологии нервной системы. - М., Л.: Гос. Изд-во, 1925. - с. 306-337.
5. Блейхер В.М., Бурлачук Л. Ф. Психологическая диагностика интеллекта и личности. — К.: Вища школа, 1979.
6. Бодалев А. А. Восприятие человека человеком. — Л.: Изд-во ЛГУ, 1965. - 123 с.
7. Бойко В. В., Ковалев А. Г, Панферов В. Н. Социально-психологический климат коллектива и личность. — М.: Мысль, 1983. — 207 с.
8. Брунер Дж. Психология познания. — М., 1977.
9. Брушлинский А. В., Поликарпов В.А. Мышление и общение. — Минск: БГУ, 1980.
10. Буева Л. П. Человек. Деятельность и общение. — М.: Мысль, 1978. - 325 с.

11. Бурлачук Л. Ф. Психодіагностика личности. — К., 1989.
12. Годфруа Ж. Что такое психология. : В 2-х т. — М., 1992
13. Донцов А. И. Эмоция как ценность. — М.: Политиздат, 1987. — 272 с.
14. Донченко Е. А., Титаренко Т. М. Личность: конфликт, гармония. — К., 1989.
15. Журбин В. И. Понятие психологической защиты в концепциях З. Фрейда и К. Роджерса // Вопросы психологии. 1990. — №4.
16. Зинченко П. И. Непроизвольное запоминание. — М., 1961.
17. Кириленко Т. С. Виховання почуттів. — К., 1989.
18. Моляко В. С. Концепція виховання творчої особистості // Радянська школа. — 1991. — №5.
19. Обозов Н. Н. Межличностные отношения. — Л.: Изд-во ЛГУ; 1979. - 150 с.
20. Первин Л., Джон О. Психология личности: Теории и исследования. - М., 2000.
21. Петровский А. В. Психология о каждом и каждому о психологии. - 2-е изд., исправ. и доп. - М.: Изд-во РОУ, 1996. - 328 с.
22. Проблемы психологии личности /Под ред. Е. В. Шороховой и О. И. Золотовой. - М.: Наука, 1982. - 245 с.
23. Родионова Е. А. Общение как условие формирования личности. — М.: Наука, 1981.
24. Селье Г Стресс без дистресса. - М., 1982.
25. Середа В. Ю. Вчись мислити логічно. — К., 1989.
26. Солсо Р. Л. Когнитивная психология. — М., 1996.
27. Спиркин А. Г Происхождение сознания. — М., 1960.
28. Тихомиров Л. Ф. Развитие познавательных способностей детей / Популярное пособие для родителей и педагогов. - Ярославль: Академия развития, 1997. - 240с.
29. Франкл В. Человек в поисках смысла. — М., 1990.
30. Фрейд З. Психология «Я» и защитные механизмы. — М.: Педагогика, 1992.
31. Шихи Г Возрастные кризисы. Ступени личностного роста. — СПб, 1999.
32. Ярошевский М. Г Психология в XX столетии. — М., 1974.

Інформаційні ресурси

1. Базова та допоміжна література розміщена в електронній бібліотеці на інтернет-ресурсі: www.psytopos.lviv.ua <http://www.psy.msu.ru>, <http://psylib.kiev.ua/>; www.psychology.net.ru; www.openweb.ru; www.myword.ru <http://lib.pu.if.ua>. — Сайт наукової бібліотеки Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника.
2. <http://www.pu.if.ua/depart/PedagogicalPsychology/ua/4228/> - кафедра педагогічної та вікової психології.
3. <http://www.nbuv.gov.ua/>- Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського.
4. <http://hklib.npu.edu.ua/>- Наукова бібліотека національного педагогічного університету ім. М.П. Драгоманова.

5. <http://www.koob.ru/>- електронна бібліотека «Куб».
6. <http://upsihologa.com.ua/>- портал професійних психологів України «У психолога»